

МЕЛАНТЕРИТ (від грец. μελάνιερoς — чорніший) — вторинний мінерал класу сульфатів; семиводний сульфат заліза острівної будови. М. відомий з давніх часів. Формула: $\text{Fe}(\text{SO}_4) \cdot 7\text{H}_2\text{O}$. Містить: FeO — 25,86 %, SO_3 — 28,79 %, H_2O — 45,35 %. Є домішки Cu. Сингонія моноклінна. Густина 1,9, твердість 2. Колір світло-зелений або сірувато-чорний; блиск скляний; риска безбарвна. Дуже крихкий. Утворюється при окисненні сульфідів заліза. Різновиди М.: магніїстий (до 7,45 % MgO), манганистий (змішані кристали М.; (Fe,

Mn)[SO_4]•7H₂O), мідний (до 9 % CuO), нікелістий, цинковистий і цинковисто-мідний. Використовують у хім. промисловості. Великі скупчення М. знаходяться у місцевостях з сухим кліматом і вічної мерзлоти. Трапляється у сталактитах, конкреціях, суцільно-склоподіб. масах, кірочках, волокнистих і волосистих агрегатах. Значні поклади є у США, Іспанії, РФ, Німеччині, Словаччині, Чехії та Швеції. В Україні знайдено на Донбасі, Прикарпатті та Закарпатті.

В. С. Білецький, В. І. Павлишин

Бібліографічний опис:

Мелантерит / В. С. Білецький, В. І. Павлишин // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2018. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-66176>

2001-2026 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).